

J. J.

Referaty w Muzeum Techniki

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 7/3, 418-419

1962

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

logów, tu powstało wiele prac naukowych, kierunków badań, a nawet dyscyplin, jak stratygrafia mikropaleontologiczna, której podstawę dały badania Józefa Grzybowskiego.

W tym lokalu, również od założenia, przez lat z górą 40, mieści się siedziba Polskiego Towarzystwa Geologicznego. W ten sposób pomieszczenia Gabinetu stały się nie tylko ośrodkiem skupiającym geologów krakowskich, ale miejscem znany i popularnym wśród ogółu geologów polskich.

W najbliższych latach Zakład Geologii UJ ma zostać przeniesiony do nowego gmachu dostosowanego do obecnych potrzeb dydaktyki i pracy naukowej. Warto zastanowić się, czy nie byłoby słuszne, aby w dotychczasowym lokalu posiadającym cenne zabytkowe urządzenie wnętrza i nadzwyczaj ciekawą i bogatą historię urządzić muzeum historii nauk o Ziemi w Polsce.

W różnych placówkach naukowych oraz u prywatnych zbieraczy znajdują się znaczne ilości materiałów z zakresu historii nauk geologicznych. Wiele takich materiałów uległo i ulega nadal zatruciu na skutek braku odpowiednich pomieszczeń i ośrodka, który by się tym zagadnieniem specjalnie zajął. Sale Gabinetu Geologicznego UJ byłyby wprost idealnym miejscem dla zgromadzenia tych materiałów i stworzenia z nich zbioru muzealnego i ośrodka pracy naukowej w tym zakresie.

Konieczne przy tym jest oczywiście życzliwe ustosunkowanie się do tej sprawy władz Uniwersytetu oraz pomoc instytucji pracujących w Polsce na polu geologii. Można tego oczekiwać, szczególnie wobec zbliżającej się rocznicy 600-lecia założenia Uniwersytetu Jagiellońskiego.

STANISŁAW CZARNECKI

PRACA DOKTORSKA Z ZAKRESU HISTORII HUTNICTWA

W listopadzie 1961 r. Rada Wydziału Maszyn Górniczych i Hutniczych Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie nadała stopień doktora nauk technicznych mgrowi Stefanowi Knapikowi za pracę *Rozwój urządzeń wytwarzających sztuczny dmuch stosowany przy wytopie żelaza*. Promotorem przewodu doktorskiego był doc. Mieczysław Radwan.

Autor rozprawy nie tylko zgromadził duży zasób wiadomości o różnego rodzaju dmuchawach i bogaty materiał ikonograficzny, lecz wykonał oprócz tego modele wielu dmuchaw i na podstawie doświadczeń z nimi wyciągał wnioski o ich sposobie pracy i wydajności. Pozwoliło mu to na zbiorcze zestawienie uzyskiwanych wydajności i ciśnień powietrza w różnych typach dmuchaw stosowanych w ciągu wieków, a więc na ujęcie postępu technicznego w języku parametrów technicznych. Te walory pracy wyraźnie przeważały nad jej niedociągnięciami w postaci niezbyt umiejętnego przedstawienia wyników badań i przykrych niekiedy potknięć przy przedstawianiu faktów historycznych, sprawiających wrażenie, że praca nie została dostatecznie starannie dopracowana przez autora.

E. O.

REFERATY W MUZEUM TECHNIKI

Od początku 1962 r. nieperłodyczne dotychczas zebrania dyskusyjne w Muzeum Techniki w Warszawie, na których wygłaszane są referaty z zakresu historii

techniki, muzealnictwa technicznego i ochrony zabytków, zaczęły odbywać się regularnie co dwa tygodnie.

W pierwszym kwartale 1962 r. wygłoszone zostały następujące referaty: *Rezultaty prowadzonych w 1961 r. prac badawczych i konserwatorskich w neolitycznej kopalni w Krzemionkach Opatowskich* — mgr inż. T. Zurowski; *Historia pierwszych w Polsce prób z zakresu raketnictwa cywilnego* — mgr inż. J. Walczewski (Kraków); *Staszycowska Akademia Górnicza w Kielcach* — inż. W. Dzikowski (Kielce); *Działalność muzeów technicznych w Czechosłowacji* — inż. A. Kapaon; *Cele i metody badania kamienia w zabytkach i złożach na przykładzie prac prowadzonych w Wiślicy* — dr B. Penkalowa i mgr Maria Kosińska; *Działalność wynalazcza Wacława Wolskiego i jej znaczenie dla przemysłu naftowego* — A. Plużyński.

W zebraniach uczestniczą zaproszeni goście ze środowisk naukowych i technicznych oraz pracownicy Muzeum Techniki.

J. J.

WYSTAWA „POSTĘP TECHNICZNY W POLSCE OKRESU OŚWIECENIA”

Wystawa „Postęp techniczny w Polsce okresu Oświecenia”, zorganizowana przez Muzeum Techniki jako pierwsza z cyklu wystaw obrazujących technikę na ziemiach polskich w poszczególnych okresach historycznych¹, została z kolei pokazana w Katowicach. Przy współpracy Związku Muzeum Górniczego w Sosnowcu zostały tu szczególnie wyeksponowane działy obrazujące osiągnięcia postępu technicznego w górnictwie, hutnictwie i energetyce.

Uroczyste otwarcie wystawy odbyło się 21 marca br. Dokonał go dr M. Grabania, zastępca przewodniczącego Prezydium WRN w Katowicach w obecności licznych przedstawicieli środowisk naukowych i technicznych z Krakowa i Śląska. Wystawa otwarta była w Domu Technika w Katowicach do końca kwietnia.

J. J.

KRONIKA ZAGRANICZNA

JUBILEUSZ M. W. ŁOMONOSOWA W ZWIĄZKU RADZIECKIM

250 rocznica urodzin M. W. Łomonosowa obchodzona była w Związku Radzieckim bardzo uroczysto. Na terenie całego kraju odbywały się akademie, na których ludność tłumnie zaznajamiała się z działalnością Łomonosowa i jego zasługami, wszędzie też organizowano sesje naukowe, na których różni specjaliści komunikowali wyniki swych badań nad wielostronną działalnością Łomonosowa.

Szczytowym punktem tych ogólnonarodowych uroczystości był obchód zorganizowany przez Akademię Nauk ZSRR w okresie od 19 do 26 listopada. Zaproszono licznych gości zagranicznych z laureatem nagrody Nobla Paulingiem na czele. Wśród zaproszonych znajdowali się przedstawiciele Akademii Nauk krajów socjalistycznych — Polską Akademię Nauk reprezentował prof. dr Bogdan Sucho-

¹ Por. w nrze 1—2/1962 „Kwartalnika” notatkę z otwarcia tej wystawy w Kielcach.